

Rövid összefoglaló a lengyelországi útról (2017.08.09-12.)

Dél-Kelet Lengyelországban, Kielce és Tarnów környékén jártunk 2018. augusztus 9-12. között. Az utazás apropóját az adta, hogy 1918-ban Lengyelország visszakapta egységét és függetlenségét – ennek idén van a 100. évfordulója. A magyar forradalom és szabadságharc kitörésének pedig 170. évfordulójára emlékeztünk, természetesen kiemelten Bem Józsefre gondolva.

Lengyelországban a Felvidéken (Szlovákián) keresztül vezet az út – sok szép látnivalóval. Az út önmagában élmény, hiszen átmegyünk a Kárpátokon. (Természetesen csak azoknak, akik nézik a tájat is.) Odafelé és visszafelé is megálltunk egy-egy városban, gyönyörködhattunk a szép főterekben.

Első napon nagyon hosszú út várt ránk – 560 km. Ipolyság, Zólyom érintésével érkeztünk Besztercebányára, ahol egy másfél órás szabadprogram keretében néztük meg a Felvidék egyik legszebb főterét. Előzetesen elmondtam, hogy mire érdemes figyelni: Mátyás-ház, Mária-szobor, német-templom, óratorony, bazilika, Thurzó-ház, Bél Mátyás-ház – és persze az egész főtéren egy nagy látványosság.

Krakkó felé vettük az irányt, útközben láttuk Árva várát, a szlovák, skanzen-jellegű falvakat (pl. Podbiel), elmentünk az orawkai fatemplom (magyar szentek temploma) mellett, átmentünk a régi lengyel-magyar határon, majd Krakkó külvárosát érintve érkeztünk Kielcébe. Közben láttuk azt a várat, amit ugyan benne volt a programban, de kihagytuk (technikai problémák és „nyafogás” miatt). Kielcében a szállásunk az Ibis Hotelben volt, azt gondolom az ár-szolgáltatás arány megfelelő volt. Beleértve az étkezést is. Este többen fölkeresték a belvárost, ami kb. 5 percre volt a szállástól.

Reggel első program volt a Lysa Gorai Szentkereszt-apátság fölkeresése. Emlékeztünk Szent Imrére, illetve a Szent Imre legendára. Picit összezavarodtunk, hogy miképp is van ez, de hát a mondák/legendák már csak ilyenek! Mindenesetre koszorút helyeztünk el Szent Imre mellszobránál, megnéztük a templomot, a kolostort, majd még áldást is kaptunk az oblat rend egyik papjától. Ő külön szeretettel fogadta a magyarokat, nekünk ez nagy megtiszteltetés volt. Láttuk a lengyel-magyar barátság itteni emléktábláját is. A „vonattal” való utazás is kellemes élmény volt, bár néhányan akár gyalog is lejöttek volna.

Kielcében Anna vezetésével néztük meg a nevezetességeket: a püspöki székesegyházat (barokk), a krakkói püspökök nyaralóhelyét, palotáját az olasz kerttel. Majd a főteret következett, középkori elemekkel – igazi lengyel ryneket láthattunk. Picinyt gyülekeztek a fellegek, mindenkit ott kapott el a vihar/eső, ahol éppen volt. Ewát pl. az autóbusz mellett, mert éppen a „klímajavítóban” intézkedtek. Ő ronggyá ázott, mi azért megúsztuk.

Harmadik napon indultunk Tarnówba, amely városnak a legfőbb nevezetessége, hogy itt született Bem apó. A szülőházát ugyan nem láttuk – a programba nem fért bele. De nincs is baj, mert a ház helyén álló épületen levő emléktáblán kívül nincs is érdekessége az épületnek. Kinga (a tarnówi múzeum munkatársa) vezetésével jártuk körbe a tarnówi főteret (Rynek) Kívülről megnéztük a régi városházát (ma múzeum), belülről pedig több épület (2 múzeum + a turisztikai iroda) mosdóját kerestük föl. Mindenki sorban állt a turisztikai térképekért, de amikor szükség lett volna rá, kevés embernek volt a kezében. De nem veszünk el: együtt néztük meg a bazilikát, ahol Európa legmagasabb síremlékei vannak (13-14 m magas, a Tarnowski és Ostrogski család által épített alkotások) Itt érezhettük, hogy mi a különbség a reneszánsz és a barokk életfelfogás között.

Jan Szczepanik, a "lengyel Edison" feltaláló is utunkba került mint szobor, érdemes megnézni a róla szóló információkat.

Megnéztük Tarnów legrégebbi házát is, fölhívta az idegenvezető a figyelmünket Lippóczy Norbertre, aki a gyűjteményét a városra hagyományozta.

A főter közelében található a Bem-szobor, ami természetesen tele van magyar szalaggal, ezeket mi is gyarapítottuk. Lajos elszavalta Petőfi Az erdélyi hadsereg c. versét, így emlékeztünk a közös (lengyel-magyar) hősről, Bemről. Útközben láttuk Ulászló szobrát, illetve a lengyel irodalmárok szobrát is. Közben körbejártuk a főteret, láttuk a városfalakat. A Krakói utcán mentünk a központból „kifele” a szállásunkhoz (Hotel Tarnovia), de útba ejtettük a Petőfi teret a székykapuval, a kopjafákkal. A székykapu két oldalán a Petőfi-vers (részlet) magyar és lengyel szövege olvasható.

Szállásunk itt is kiváló volt (ha kinyitottuk az ablakot!) Elfoglalása után szabadprogram következett, majd vacsora után egy közös „buli”. Miután névnapom volt, sokan fölköszöntettek – nemcsak itt, hanem egyénileg is. Itt is megköszönöm! Elmaradt a „szokásos” bemutatkozás, pedig érdemes lett volna. Ezt sajnálom. Mindenesetre utólag köszöntöm azokat, akik először voltak velünk: Nagyné Edit, Czipri Csilla, Pálla Éva.

Nem volt kihagyható Tarnów előtt Wislice városka, a kb 500 lakosával Lengyelország legkisebb városa. Hatalmas élmény volt a gyönyörű gótikus katedrálissal, Jan Dlugosz házával. A kicsi városka, a kicsi piaccal, főtérrrel egy különleges volt! (Nekem újdonság, soha nem ismertem, a nevét sem hallottam a városnak.) Egy öregember azt mondta, itt még sosem látott magyar turistákat. (Pedig tájékozott lehet, mert ő üzemelteti a nagyon fontos helyet, a nyilvános WC-t!) Érdemes utánajárni a városhoz kötődő Jan Dlugosz történetírónak, akinek hazájához is sok köze volt.

A negyedik napon úticélunk már Magyarország volt, de indulás előtt még megnéztük a szebeni csatát ábrázoló körképet, illetve darabjait. (A Feszty-körkép előtt készült!) A festőművész azonban kb 100 darabra fölvágta a művét, egyenként árusította, mert a megrendelő nem fizetett a munkájáért. Most megpróbálják összegyűjteni a darabokat, jelenleg 20 db van meg, a vasútállomáson (ami önmagában is látványosság) állították ki. Hazafelé is megálltunk egy csodálatos főtéren, Bártfán. (szerintem ez a legszebb főter a Felvidéken). Itt is ismertettem előtte a látnivalókat, legtöbben meg is nézték a Szent Egyed templomot (gyönyörű gótika, szárnyasoltárok), a régi városházát, ebédeltek, söröztek. fagyiztak.

De amíg ide elértünk, az az út nagyon szép volt! Átjöttünk a Zborói hágón Gorlice érintésével. Ha valaki nézte, láthatta, hogy gyönyörű helyeken jártunk és ezen területek egy része bizony Magyarország része volt valaha. És persze emlékeztünk az I. világháborús áldozatokra, mikor láttuk a jelzéseket a hősi temetők irányába. Átérve a Felvidékre elmentünk a zborói vár alatt, itt kötött házasságot I, Rákóczi Ferenc és Zrínyi Ilona. Hazafelé még láttuk Kapi várát is. És aztán az M3-ason néhány kalandban is részünk volt, de ezt felejtjük is el! Összességében egy szép, tartalmas út volt. Megtettünk majdnem 1300 km-t. Az, hogy voltak technikai problémák, nem ronthatja el a kedvünket. Az sem, hogy nagy volt a meleg (bár néhány fotón esőkabátban vagyunk). A lengyel-magyar barátság gyökereiről, Lengyelország történelméről ismét sokat megtudtunk, láthattunk, remélem, mindenki így gondolja.

Bazsóné Megyes Klára